

Vesistöjen kunnostushankkeet ja asiantuntijaverkostot, rahoitetut hankkeet ELY-keskuksittain

Päivitetty 24.4.2020

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Ähtärinjärven kunnostus (2019)

Järven valuma-alueelle rakennetaan kosteikko vähentämään valuma-alueen maankäytön aiheuttamaa kuormitusta.

Hankevetäjä: Yhteinen Ähtärinjärvi ry.

Verkkosivu: [Yhteinen Ähtärinjärvi](#)

Lisätietoja: Seppo Sulku, etunimi.sukunimi@outlook.com

VETO 2019-2021

Parannetaan vesistöjen tilaa ja virkistyskäyttömahdollisuuksia. Tavoitellaan maa- ja metsätalouden, turkis- ja turvetuotannon sekä hulevesien kuormituksen vähentämistä. Lisätään tietoa valuma-alueen jokien, järvien ja meren vesi- ja rantaluonnosta ympäristökasvatuksen ja tiedotuksen keinoin. Hanke tukee vesien- ja merenhoidon toimenpideohjelmia toteuttamalla monivaikuttaisia vesiensuojelukosteikkoja ravinne- ja kiintoainekuormituksen vähentämiseksi ja tulvavesien hallinnan lisäämiseksi Luodon ja Öjanjärveen laskevien vesistöjen sekä Perhonjoen valuma-alueella. Hanke koostuu kolmesta osasta: 1) Vesienkunnostustoimijoiden tukeminen, 2) Kosteikkojen, laskeutusaltaiden ja muiden valumavesikäsittelymenetelmien suunnittelu ja rakentaminen sekä kalataloudellinen uomakunnostus, 3) vesi- ja rantaluontoseelvitykset sekä vesiluonnon tuntemuksen lisääminen ympäristökasvatuksella.

Hankevetäjä: Pohjanmaan vesi ja ympäristö ry.

Tärkeimmät yhteistyötahot: Hankepartnereita ovat Evijärven, Vimpelin, Vetelin ja Pedersören kunnat ja Pietarsaaren kaupunki.

Verkkosivu: [VETO eli Vedet kuntoon ja tutuiksi -hanke/](#)

Lisätietoja: Heli Jutila, etunimi.sukunimi@vesiensuojelu.fi

Isojoen Iivarinkylän koskialueen kunnostus (2019-2020)

Hankeeseen kuuluu tarkemman kunnostussuunnitelman laatiminen, lausuntojen, lupien ja sopimusten laatiminen sekä koskialueiden kunnostaminen ja rantojen maisemanhoitotyön tekeminen. Ensimmäinen toimenpide alueen kunnostuksessa on jokiuoman kunnostus kala- ja luonnontaloudellisessa mielessä ja se toteutettaisiin syksyn 2019 aikana kosken yläosan alueella eli noin 450 m matkalla. Vuodelle 2020 hankkeessa jäisi yhtenäisen koskialueen alapuolisen nivavirta-alueen kunnostus (450m), joka keskittyisi koskikunnostusmenetelmien lisäksi isompien kalojen suojapaikkojen rakentamiseen ja vähäisten

erosiosuojausten tekemiseen. Samassa yhteydessä mahdollisuuksien mukaan tehtäisiin 1-2 kpl kiintoaineen keräämiseen tarvittavaa laskeutusallasta jokeen tulevien ojien yhteyteen.

Hankevetäjä: Tmi Terrapolar/Teemu Tuovinen

Lisätietoja: Teemu Tuovinen, terrapolar@luukku.com

Seinäjärven kunnostushanke (2019-2021)

Tavoitteena vedenlaadun parantaminen, kalakannan parantaminen, vedenpinnan säännöstelyohjeiden nykyaikaistaminen ja tarvittavien lupien hakeminen sekä kesänlopun aikaisen vedenpinnan nostaminen. Lisätavoitteena on patorakennelman muuttaminen, järven virkistyskäytön lisääminen ja vetovoiman lisääminen virkistyskäytön lisäämiseksi. Ensimmäisen osahankkeen tarkoituksena on rakentaa yksi laskeutusallas ja kaksi kosteikkoa vähentämään järveen kohdistuvaa kuormitusta valuma-alueelta.

Hankevetäjä: Norrvikin jakokunta

Lisätietoja: Kirsi Vuoriluoma, etunimi.sukunimi@gmail.com

Ojajärven kunnostus (2019-2021)

Tarkoituksena on perustaa kosteikko järven pohjoispäähän. Järven pohjoisosan lahdissa tehdään pohjan harausta ja ruoppauksia. Toimilla pyritään poistamaan lahdista kasvimassaa ja erityisesti alueelle laajalti levinnyttä kanadanvesiruttoa.

Tärkeimmät yhteistyötahot: Hankkeen toteuttamiseen ovat sitoutuneet Luoma-ahon kylätoimikunta-kyläyhdistys ry ja Alajärven kaupunki

Hankevetäjä: Luoma-ahon kylätoimikunta-kyläyhdistys ry

Lisätietoja: Kai Hannulabacka, etunimi.sukunimi@icloud.com

Sommarösundin kunnostus (2019)

Vesikasvien (ärviä) poisto niittämällä, jotta aikaisemmin alueella YM:n rahoituksella toteutetun hankkeen hyödyt voidaan palauttaa.

Hankevetäjä: Södra Vallgrund samfällighet, Mustasaari

Lisätietoja: Anders Back, etunimi.sukunimi@backman-trummer.fi

Kirkkolammen tulevaisuus -hanke (2019)

Luodaan suunnitelma Vähänkyrön Kirkkolammen ravinne- ja kiintoainekuormituksen vähentämiseksi, veden pidättämiskyvyn parantamiseksi ja happaman lammen kunnostamiseksi. Parannetaan asukkaiden lähiympäristön viihtyisyyttä sekä edistetään lajien monimuotoisuuden säilymistä. Lisäksi luodaan yhteinen ymmärrys asukkaiden, maanviljelijöiden ja järjestöjen kanssa Kirkkolammen tilasta ja vaadittavista toimenpiteistä, ja sitoutetaan toimijat yhteistyöhön.

Hankevetäjä: Vaasan kaupunki

Tärkeimmät yhteistyötahot: Asukkaat, maanviljelijät ja järjestöt

Lisätietoja: Suvi Aho, etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Freshabit Pohjanmaan joet (2020-2021)

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri järjestää rahoituksella pienvesien kunnostuksia ja toteuttamista talkoilla sekä inventointien ja kartoitusten tekemistä. Lisäksi piiri järjestää koulutus- ja neuvontatoimintaa (Taimenpäivät) sekä kolmannen sektorin ympäristötyöpajamallin kehittämistä pienvesi- ja ympäristökunnostustoimintaan.

Hankevetäjä: Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry

Tärkeimmät yhteistyötahot: Tärkeimmät yhteistyötahot ovat Freshabit-hankkeen muut kumppanit ja maanomistajat.

Lisätietoja: pohjanmaa@sll.fi

Alavudenjärven ravinteet kiinni - maisema auki (2019-2020)

Alavudenjärveen kohdistuva ulkoinen ravinnekuormitus ylittää selvästi järven sietokyvyn. Kuormitusta tulee vähentää sekä valuma-alueella että itse järveen kohdennetuilla toimenpiteillä. Hankkeeseen kuuluu järvikortteen ja -heinän poisto juuristoiheen 1000 m matkalta, Pahajoen kosteikkoalueen luontopolun viimeistelytyöt, esimerkkikosteikon tavoitettavuuden mahdollistaminen, hoitokalastus ja vesikasvillisuuden niitot sekä luontoselvityksen teettäminen.

Hankevetäjä: Alavuden kaupunki

Lisätietoja: Timo Rintala, etunimi.sukunimi@alavus.fi

Karijoen Metsäjoen yläosan ja Kariluoman alueen vesiensuojeluhanke (2019-2020)

Yhdessä virtavesien kunnostuksen kanssa tavoitteena on yhdistää myös maatalousvaltaisten alueiden huomiointi elinympäristökunnostuksessa ja tulvasuojelussa uusilla kunnostusmenetelmillä ja kokeiluilla. Tämä toteutettava hanke on siten uuden tyyppinen kokonaisuus, jossa on piirteitä metsäalan luonnonhoitohankkeista, tulvasuojelu- ja kuivatushankkeista sekä vesistöjen kunnostuksista kalatalouden ja vesiensuojelun osalta. Kyseessä on siis pilottityyppinen hanke alueella, joka kohdistuisi vesistöalueen kokonaisuvaltaisen kunnostuksen edistämiseen.

Hankevetäjä: Tmi Terrapolar/Teemu Tuovinen

Lisätietoja: Teemu Tuovinen, terrapolar@luukku.com

Pieni Kaksipuolaisen kunnostus (2019)

Järven avovesialue on huomattavasti pienentynyt umpeenkasvun seurauksena. Hankkeen tavoitteena on ruoppauksen avulla palauttaa avovesialuetta. Kunnostuksen seurauksena järven saavutettavuus paranee ja järven tila kohenee. Hankkeesta on merkittävää hyötyä alueen asukkaille ja järveä muuten käyttäville.

Hankevetäjä: Tuurin Salonkylän kyläyhdistys ry.

Tärkeimmät yhteistyötahot: Alavuden kaupunki ja Töysän osakaskunnan hoitokunta.

Lisätietoja: Maunu Vainiopää, puh. 040 732 6321

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Vesistöjen kunnostus ja kalakantojen ylläpitävä hoito, Joroinen, Pieksämäki (2019-2021)

Hankkeen kohdevesistöt ovat Joroisten ja Pieksämäen kuntien alueella olevat vesistöt ja järvet, mm. Saimaan Joroisselkä-Haapaselkä-alue, Syvänsi, Pyhitty sekä Kaitaisen alueen järvet. Hankkeeseen sisältyy hoitokalastusta, vesikasvien poistoa sekä rantautumis- ja veneenlaskupaikkojen kunnostusta. Hankkeessa tehdään myös virtavesikunnostuksiin liittyviä selvityksiä ja suunnitelmia, jotka pohjustavat vaelluskalojen luontaista lisääntymistä tukevia toimenpiteitä maakunnallisesti arvokkaassa Enojoen-Kolkonjoen vesimuodostumassa. Kalatalousalue (aiemmin kalastusalue) sekä alueen osakaskunnat ovat jo vuosien ajan tehneet pitkäjänteistä työtä vesien ja kalakantojen tilan parantamiseksi. Myös Pro Joroisselkä ry -vesiensuojeluyhdistys ja Joroisten kunta ovat aktiiviset toimijat hankkeessa.

Rahoituksen hakija: Virtasalmi-Joroinen-kalatalousalue

Kustannukset: 50 000 euroa (avustuksen osuus 25 000 €)

Lisätietoja: Liisa Muuri, p. 0295 024 029, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Vesistöjen kunnostus ja kalakantojen ylläpitävä hoito, Haukivesi (2019-2021)

Kohdevesistöinä ovat Joroisten, Rantasalmen ja Varkauden kuntien alueella olevat vesistöt ja järvet, pääkohteena Saimaan Haukivesi. Hankkeeseen sisältyy hoitokalastusta, vesikasvien poistoa sekä rantautumis- ja veneenlaskupaikkojen kunnostusta. Varkauden alapuolinen Pohjois-Haukivesi on eteläisempää Haukivettä selvästi rehevämpi ja sen tilaa heikentää erityisesti pistemäinen yhdyskuntajätevesikuormitus. Etelä-Haukivedellä on tehty aiemmin hoitokalastuksia, joita on tarkoitus jatkaa hankkeessa. Haukiveden keskusallas on erinomaisessa tilassa, mutta sen lahtialueiden tila on paikoin heikompi. Pohjois-Haukivesi on tyydyttävässä tilassa ja selvästi keskusallasta rehevämpi. Haukiveden pohjoisosa, Siitinselän-Vuoriselän alue, on kuulunut edellisellä kaudella Etelä-Savon vesienhoidon toimenpideohjelmaan. Alueella on kuitenkin tärkeää jatkaa vesistökuunnostustoimenpiteiden toteuttamista hyvän tilan saavuttamiseksi.

Haukiveden kalatalousalue (aiemmin kalastusalue) sekä alueen osakaskunnat ovat jo vuosien ajan tehneet pitkäjänteistä työtä vesien ja kalakantojen tilan parantamiseksi. Myös Varkauden kaupunki on mukana hankkeessa.

Rahoituksen hakija: Haukiveden kalatalousalue

Kustannukset: 60 000 € (avustuksen osuus 30 000 €)

Lisätietoja: Liisa Muuri, p. 0295 024 029, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Ruokojärven kunnostushanke, Savonlinna (2019-2022)

Ruokojärvi on melko pieni (110 ha), lyhytviipymäinen ja erittäin matala ja pahoin rehevöitynyt järvi Kerimäen taajaman läheisyydessä, Puruveden valuma-alueella. Ruokojärvi on ollut kaunis, kirkasvetinen ja kalaisa järvi. Viime vuosina järvi on kuitenkin rehevöitynyt huomattavasti. Tämä näkyy muun muassa kasvittoman avovesialan merkittävänä supistumisena, kalakannan muutoksina ja yleistyneinä sinilevähavaintoina. Ruokojärven ekologinen tila on erinomainen, mutta muutostrendi on heikompaan suuntaan. Järven humuksisuus on hieman lisääntynyt viimeisen 20 vuoden aikana. Järven reuna-alueille on muodostunut löyhää orgaanista pintasedimenttiä ja se on osin peittänyt alleen hiekkapohjia. Järviruoko on levinnyt pohjanlaadun muutoksen seurauksena. Samoin uposlehtisiä kasveja, kuten vitoja, esiintyy

runsaasti matalilla orgaanisen löyhän pintasedimentin peittämällä järven osilla, jossa näkösyvyys on hyvä ja pohjan ravinteisuus ylläpitää ja edistää kasvillisuuden kehittymistä. Pohjavesivaikutuksen johdosta järvi kuuluu harvinaiseen matalaan vähähumuksiseen järvityyppiin, joten vesiensuojelu ja ekologisen tilan säilyttäminen ovat tärkeitä.

Hankkeessa toteutetaan järviruokojen niitto sekä parannetaan veden vaihtumista rakentamalla virtausaukot järven keskiosissa olevan saaren ja mantereen väliseen penkereeseen. Hankkeessa suunnitellaan myös, miten vähennetään yhden merkittävän uoman tuomaa kuormitusta eroosiontorjunnan toimenpiteillä.

Rahoituksen hakija: Pro Ruokojärvi ry

Kustannukset: 65 000 euroa (avustuksen osuus 32 500 €)

Lisätietoja: Pekka Sojakka, p. 0295 024 233, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Suurjärven vesiensuojelun kehittämishanke, Puumala, Ruokolahti (2019)

Suurjärveä on perinteisesti pidetty hyvin kirkkaana ja puhtaana järvenä. Paikalliset ovat havainneet järven tilan heikentymistä, ja alueella on herännyt huoli vesistön tulevaisuudesta. Tilan muutokset ovat näkyneet mm. kalakantojen muutoksena ja paikoin kiintoaineksen kertymisenä ja liettymisenä tietyissä kohdin järveä. Suurjärvi on ollut vesienhoidon 1. ja 2. kaudella hyvässä tilassa. Vedenlaatu- ym. mittausaineistoa on kuitenkin ollut hyvin vähän saatavilla. Kohde on vähähumuksisena, kirkkaana järvenä (tyyppi Vh) kuitenkin herkkä ulkoiselle kuormitukselle. Erityisesti metsätalouden kuormituksen on arvioitu olevan riskinä vesien tilalle - valuma-alueella ei ole juurikaan muuta kuormituslähdettä.

Suurjärven valuma-alueelle laaditaan metsätalouden vesiensuojelusuunnitelma, jossa esitetään suositukset metsätaloustoimille valuma-alueelle sekä ehdotukset yksityiskohtaisiksi vesiensuojelurakenteiksi herkimpiin paikkoihin.

Rahoituksen hakija: Imatran seudun ympäristötoimi. Hanketta käsitelleissä kokouksissa ovat olleet läsnä paikalliset osakaskunnat, metsätalouden toimijat sekä asiantuntijat kunnista ja ELY-keskuksista.

Kustannukset: 7 200 euroa (avustuksen osuus 3 600 €)

Lisätietoja: Juho Kotanen, p. 0295 024 192, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Heiniöjärven kunnostusprojektin esiselvitys, Pieksämäki (2019-2021)

Heiniö on 170 hehtaarin kokoinen matala humusjärvi. Järvi kuuluu Kyyveden valuma-alueeseen. Järven tila on jo pidempään ollut tyydyttävä. Järvi on erittäin rehevä, mikä näkyy korkeina ravinnepitoisuuksina. Vedenlaadun lisäksi vesien tyydyttävä tila näkyy myös biologisissa laatutekijöissä, kuten kasviplanktonissa ja päällyksilevissä. Heiniölle on tehty 1990-luvulla kunnostussuunnitelma ja osittain suunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä, kuten hoitokalastusta, vesikasvien poistoa sekä kosteikko, on toteutettu. Suunnitelma on kuitenkin vanhentunut ja vaatii päivitystä vastaamaan nykyistä tilaa, uusia tavoitteita ja kunnostustarpeita. Hankkeessa konsultti laatii esiselvityksen, jossa haetaan kustannustehokkaita toimenpiteitä Heiniön tilan parantamiseksi. Esiselvityksellä saadaan mahdolliset kunnostusvaihtoehdot ja niille kustannusarviot. Tietoa tullaan käyttämään tulevassa Heiniön kunnostusprojektissa. Tavoitteena on parantaa Heiniön virkistyskäyttöä, kalataloutta sekä rajoittaa ravinnekuormitusta alapuolisiin järviin. Alapuolinen Kyyvesi on lahtialueidensa osalta ekologiaaltaan tyydyttävässä tilassa.

Rahoituksen hakija: Naakkiman osakaskunta, ja yhteistyötahoja ovat Pieksämäen kaupunki, Suomen metsäkeskus, alueen maatalousyrittäjät sekä Heiniön rantakiinteistöjen omistajat.

Kustannukset: 3 500 euroa (avustuksen osuus 1 750 €)

Lisätietoja: Liisa Muuri, p. 0295 024 029, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Teuron- ja Puujoen startti (2020-2021)

Teuron- ja Puujoen valuma-alue on Vanajaveden vesistökuormituksen hot spot -alue. Teuronjoen ja Puujoen osuus Vanajan reitin keskusjärveen, Kernaalanjärveen, tulevasta fosforikuormasta on lähes 70 prosenttia eli noin 30 000 kiloa fosforia joka vuosi. Myös kiintoainekuorma on mittava. Kuormitus on seurausta alueen eroosioherkkyydestä, tulvista sekä maa- ja metsätalousvaltaisuudesta. Teuron- ja Puujoen startti aloittaa laajan hankekokonaisuuden, jolla vähennetään Vanajan reitille tulevaa ravinne- ja kiintoainekuormitusta (pelto- ja eroosiokuormitusta). Starttihankkeessa muun muassa selvitetään alueelle soveltuvat uomaeroosion vähentämismenetelmät ja kartoitetaan uoman pullonkaulat.

Hanketta vetää Vanajavesisäätiö/ Vanajavesikeskus yhteistyökumppaneina Teuronjoen ja Puujoen yläosan järjestely-yhtiö, muut vesialueen omistajat, maanomistajat ja laajemman hankekokonaisuuden kumppanit.

Kustannukset: 30 805 euroa (avustuksen osuus 18 510 €)

Lisätietoja: hankkeen yhdyshenkilö Sanni Manninen-Johansen, Vanajavesikeskus/Vanajavesisäätiö sr, etunimi.sukunimi@vanajavesi.fi

Vesienhoidon toimenpiteet Lahden seudun järvillä (2019-2020)

Hankealueen vesien ongelma on rehevöityminen, luontoarvojen heikentyminen ja monimuotoisuuden vähentyminen. Tavoitteena on sekä tuoda Vesijärven hoitoon uusia keinoja että tukea jo käytännössä hyväksi todettuja vesienhoitotoimia. Hoitokalastukset ja vesikasvien niitot ovat vakiintuneita järven hoidon työkaluja. Lisäksi hankkeessa kunnostetaan Kutajärven Natura 2000-aluetta sekä muiden Vesijärven luonnonsuojelualueita. Vähä-Tiilijärven osalta luodaan riittävä tietopohja järven hyvän tilan turvaamiseksi. Hanke tuo kaikille vesienhoidon parissa toimiville lisää kaivattua tietoa vesienhoitotoimien vaikutuksista.

Hanketta vetää Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö. Muut hankkeen osapuolet ovat Hollolan kunta ja hankkeen yhteistyötahot, muun muassa vesialueen osakaskunnat, maanomistajat ja vesistön käyttäjät.

Kustannukset: 425 000 euroa (avustuksen osuus 255 000 €)

Lisätietoja: hankkeen yhteyshenkilö: Heikki Mäkinen, Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö, etunimi.sukunimi@vesijarvi.fi

Kotkajärven kunnostus Hämeenlinnassa (2019-2021)

Kotkajärvi on luonnonkaunis mökkijärvi Hämeenlinnan Kalvolassa. Hankkeessa niitetään vesikasvillisuutta ja kokeillaan ulpukan vähentämistä juurien jyrinnällä Kotkajärven rehevöityneen Järvenpäänlahden alueella. Paikalliset toimijat toteuttavat konkreettisesti vesienhoidon tavoitteita.

Hanketta vetää Kotkajärven Kehittämisen- ja Suojeluyhdistys ry, ja hankkeen yhteistyötahot ovat vesialueen omistajat ja maanomistajat.

Kustannukset: 14 805 euroa (avustuksen osuus 7 402,50 €)

Lisätietoja: hankkeen yhteyshenkilö Reijo Lehtonen, Kotkajärven Kehittämisen- ja Suojeluyhdistys ry, etunimi.s.sukunimi@gmail.com

Pursijärven kunnostus Hausjärvellä (2019)

Pursijärvi on pieni ja aikojen saatossa rehevöitynyt järvi. Hankkeessa palautetaan alkuperäinen virtaama umpeenkasvaneeseen osaan järveä ruoppaamalla avovesiväylä saaren ja mantereen väliin. Paikalliset toimijat ja vesialueen omistajat toteuttavat konkreettisesti vesienhoidon tavoitteita.

Hanketta vetää Torholan osakaskunta, ja hankkeen yhteistyötahoja ovat muassa muassa vesistön käyttäjät.

Kustannukset: 8 660 euroa (avustuksen osuus 3 031 €)

Lisätietoja: hankkeen yhteyshenkilö Eero Teikko, Torholan osakaskunta, etunimi.sukunimi@gmail.com

Renkajärven laskeutusaltaiden lisärakentaminen Hämeenlinnassa ja Hattulassa (2019-2021)

Hankkeen tavoitteena on Renkajärven tulevan kuormituksen vähentäminen. Hankkeessa tehdään vesiensuojelurakenteita Renkajärven valuma-alueelle ja kokeillaan ravinteiden suodatus- ja sitomismenetelmiä, kuten biohiilisuodatusta ja puunippusieppareita. Paikalliset toimijat ja vesialueen omistajat toteuttavat konkreettisesti vesienhoidon tavoitteita.

Hanketta vetää Renkajärven suojeluyhdistys ry, ja muut osapuolet ovat Vanajavesikeskus ja yhteistyötahot eli vesialueen omistajat ja maanomistajat.

Kustannukset: 22 000 euroa (avustuksen osuus 7 920 €)

Lisätietoja: Markku Kuivalahti, Renkajärven suojeluyhdistys ry, etunimi.sukunimi@gmail.com

Valajärven kunnostus Hämeenlinnassa (2019-2021)

Hajakuormitus uhkaa Valajärven hyvää tilaa. Järven valuma-alueella on jo tehty ja tehdään parhaillaan toimia hajakuormituksen vähentämiseksi, mutta osat järvestä ovat liettyneet. Hankkeessa tehdään kohdennettuja imuruoppauksia pahimmin liettyneillä alueilla. Paikalliset toimijat toteuttavat konkreettisesti vesienhoidon tavoitteita.

Hanketta vetää Valajärven suojeluyhdistys ry. Hankkeen yhteistyötahot ovat vesialueen omistajat, maanomistajat ja vesistön käyttäjät.

Kustannukset: 35 000 euroa (avustuksen osuus 17 500 €)

Lisätietoja: Hankkeen yhteyshenkilö: Pekka Koskinen, Valajärven suojeluyhdistys ry, etunimi.sukunimi@bravelogistics.fi

Vesien tilatavoitteita tukevat toimenpiteet Lahden seudulla (2020-2022)

Hankkeen tavoitteena on edistää Vesijärven Enonselän hyvään tilaan palautumiseen tähtäviä toimenpiteitä, turvata jo hyvässä tilassa olevien Vesijärven osien riittävä hoito ja seuranta, parantaa runsaasta humuksesta kärsivän Työtjärven tilaa sekä laatia Sala- ja Ruuhijärven vedenkorkeuden nostoon vaadittavat hakemusasiakirjat. Toteutettavat toimenpiteet perustuvat Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaan ja sitä täsmentävän Hämeen ELY-keskuksen toimenpideohjelmaan.

Hankekokonaisuus sisältää selvitys-, suunnittelu- luvanhaku- ja toteutustoimia. Hankkeessa tehdään laajalajaisesti erilaisia vesienhoitotoimia sekä itse vesistössä että valuma-alueella. Osa toimista on perinteisiä

(mm. vesikasvillisuuden niitot, vesiensuojelurakenteiden hoito) ja osa kokeilevia (mm. Vesijärven omien kuhien kasvatukseen perustuvan biomanipulaation mahdollisuudet). Lisäksi Vesijärnessä tapahtuvia muutoksia seurataan useassa eri pisteessä useilla eri muuttujilla sisältäen valittujen alueiden kuormitusseurantaa.

Hanketta vetää Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö sr, hankkeen yhteistyötahoja ovat mm. tutkimuslaitokset, vesialueen osakaskunnat, maanomistajat, vesistön käyttäjät

Kustannukset: 732 000 euroa (avustuksen osuus 438 614,40 euroa)

Lisätietoja, hankkeen yhteyshenkilöt: Heikki Mäkinen, Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö, heikki.makinen@vesijarvi.fi ja Mirva Ketola, Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö, mirva.ketola@vesijarvi.fi

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kaikkien hankkeiden lisätiedot: Lauri Kaisto, p. 0295 024 752, Timo Sokka, p. 0295 024 816, Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Piispalanniemen hiekkaranta-alueen kunnostus Kivijärvellä (2019-2021)

Kesällä 2019 alueella kunnostettiin pusikoitunutta ja maatunutta hiekkarantaa lähes kilometrin matkalta. Nyt jatkokunnostuksessa niitetään vesikasvillisuutta kunnostetun rannan edustalta ja seulotaan kunnostetun hiekkarannan hiekkaa, jotta ylimääräinen aines saadaan hiekan seasta pois. Hanke on tärkeä virkistyskäytön ja luonnonsuojelun kannalta. Hankkeessa palautetaan umpeenkasvanutta hiekkaranta-alueutta luonnonmukaiseen tilaan. Keski-Suomessa on huomattavan vähän hiekkaranta-alueita, jotka ovat tärkeitä luontotyyppejä.

Kustannukset: 20 000 euroa (avustuksen osuus 10 000 €)

Rahoituksen hakija: Jauhoniemen osakaskunta

Roukapuron kunnostus- ja vesisuojeleusuunnitelma Hankasalmella (2019-2020)

Alueen ongelma on valuma-alueelta tuleva runsas kuormitus ja huono vedenlaatu. Hankkeessa laaditaan Roukapuron valuma-alueen toimenpidesuunnitelma, jonka mukaisilla toimilla Roukapuron tilaa saadaan parannettua ja puroon tulevaa kuormitusta vähennettyä.

Kustannukset: 16 000 euroa (avustuksen osuus 8 000 €)

Rahoituksen hakija: Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy JAMK

Kaivoslahden lintuvesikunnostus Keuruulla (2019-2021)

Kaivoslahti on arvokas lintujen pesimä- ja kerääntymisalue, jota uhkaa liiallinen umpeenkasvu. Hankkeessa laaditaan suunnitelma ja haetaan toimenpiteille aluehallintoviraston lupa. Kohde sijaitsee Keuruun keskustaaajan lähellä, joten aluetta on mahdollista hyödyntää myös opetuskäytössä. Hankkeessa on lisäksi maisemallisia ja virkistyskäytöllisiä hyötyjä. Hanke tukee seudun elinvoimaisuutta, luonnon virkistyskäyttöä ja luonnon (linnuston) suojelua. Alue rajautuu Ketveleen kannaksen luonnonsuojelualueeseen. Lintuvesikunnostussuunnittelun yhteydessä tutkitaan ja mahdollisesti suunnitellaan myös melontareitin toteutusmahdollisuuksia Kaivoslahden alueella.

Kustannukset: 20 000 euroa (avustuksen osuus 10 000 €)

Rahoituksen hakija: Keuruun kaupunki

Putaanvirran ja Heinäjoen vanhan uoman vesikasvillisuuden niitto Pihtiputaalla (2019)

Vesialue on vilkkaassa veneilykäytössä kesäisin ja merkittävä virkistyskohde taajaman asukkaille ja loma-asukkaille. Alueen vesikasvillisuus haittaa virkistyskäyttöä. Putaanvirran ja Heinäjoen vanhan uoman alueelta poistetaan vesikasvillisuutta. Hakemuksen mukaan toimenpiteen vaikutuksesta vedenvirtaus paranee, lahoavaa vesikasvillisuutta ei jää vesistöön sekä veden laatu ja kalaston elinolot paranevat. Hanke on virkistyskäytön kannalta tärkeä hanke.

Kustannukset: 10 000 euroa (avustuksen määrä 5 000 €)

Rahoituksen hakija: Pihtiputaan kunta

Savi- ja Poikkeusjärven vesikasvillisuuden niitto Kinnulassa (2019)

Hankkeessa niitetään Savi- ja Poikkeusjärven ruovikoiden vesikasvillisuutta. Poikkeusjärvessä niittoa toteutettiin kesällä 2019 kalastuskunnan kustannuksella. Savi- ja Poikkeusjärven runsas vesikasvillisuus haittaa järven virkistyskäyttöä. Hanke on yleishyödyllinen ja tarpeellinen.

Kustannukset: 4 000 euroa (avustuksen osuus 2 000 €)

Rahoituksen hakija: Kinnulan osakaskunta

Keljonpuron virtavesikunnostusmahdollisuuksien selvittäminen ja kunnostussuunnitelma (2019)

Hankkeessa arvioidaan Keljonpuron soveltuminen virtavesien kunnostuskohteeksi ja mahdollisen kunnostuksen toteutustapaa. Kunnostussuunnitelmassa huomioidaan alueen herkkä luonto ja eroosioherkkyys. Kunnostuksella on tarkoitus luoda virtavesieliöstölle monipuolinen ympäristö. Kunnostussuunnitelma pyrkii kartoittamaan Keljonpuron potentiaaliset taimenen lisääntymisalueet. Kunnostussuunnitelmassa selvitetään, miten kunnostustoimien seuranta voidaan järjestää yhteistyössä Jyväskylän yliopiston kanssa. Hanke on kalataloudellisesti ja vesiluonnon monimuotoisuuden edistäjänä tärkeä.

Kustannukset: 2 000 euroa (avustuksen määrä 1 000 €)

Rahoituksen hakija: Jyväskylän kaupunki

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Vesistökuunnostushanke VESKU (2019-2021)

Hankkeen keskeinen tavoite on jalkauttaa Pohjois-Pohjanmaan alueella toimivan ”Vesistöt ja Ympäristö Yhdessä Hyvään Tilaan-hankeen (VYYHTI)” sekä ”Verkostoilla tehoa vesienhoitoon- hankeeseen” toimintamallit Rovaniemen, Ranuan ja Simon kuntien alueille. Tavoitteena on aktivoida paikallisia toimijoita omaehtoiseen ympäristön kunnostus- ja hoitotyöhön alueellisten vesienhoidon tavoitteiden saavuttamiseksi sekä edistää ja tukea paikallisten toimijoiden verkostoitumista niin alueellisesti kuin valtakunnallisesti. Hanke tarjoaa asiantuntija-apua pienimuotoisten, paikallisten vesistökuunnostus- ja hoitohankkeiden käynnistämiseksi ja tarjoaa apua hankkeiden rahoitusmahdollisuuksien kartoittamiseksi. Hanke tuo toimijoille toimintamalleja ja hyviä käytäntöjä muualla toteutetuista vastaavista hankkeista.

Hanketta hallinnoi Osuuskunta Virtatiimi, Simo ja sen yhteistyötahot ovat Suomen ympäristökeskus, Suomen metsäkeskus, Länsi-Lapin ammatti-instituutin kalatalouden koulutusyksikkö, Pro Agria Oulu (Verkostoilla tehoa vesienhoitoon -kärkihanke), Stora Enso Veitsiluoto Oy, Ranuan kunta, Simon kunta ja Rovaniemen kylien kehittämissäätiö ja Lapin ELY-keskus.

Hankkeen yhteyshenkilöt: projektikoordinaattori Eero Hiltunen, p. 040 7547 592, etunimi.j.hiltunen@gmail.com ja hankesihteeri Minna Simoska, p. 040 7497 693, virtatiimi@pp.inet.fi [Hankkeen sivut](#) (Facebook)

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Lisätietoja kaikista Pirkanmaan ELY-keskuksen hankkeista:

Anu Peltonen, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi, 0295 036 367

Anne Mäkynen, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi, 0295 036 352

Salla Taskinen, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi, 0295 036 150

Kuivasjärvi 2019-2021, Vatajanjoen ja Nivusjärven osavaluma-alueet

Kuivasjärvi 2019-2021 -hankkeen tavoitteena on torjua kuormitusta ennen kuin se syntyy, ja vaikuttaa Kuivasjärveä pahiten vaivaavien monivuotisten ongelmien ratkaisuun. Nivusjärven osavaluma-alueella pyritään torjumaan eroosiota, happamuutta ja kiintoainekuormitusta. Alueella on myös mahdollisuuksia soiden ja pienvesien ennallistamiseen. Työkaluina ovat kosteikot, eroosiontorjunta, loivennukset ja kivetykset, pohjakynnykset, olemassa olevien alaiden huolto ja tyhjennys sekä parannus jne. Vatajajoen laajalla osavaluma-alueella torjutaan sekä ravinne- että kiintoainekuormitusta. Työkaluina ovat muun muassa laskeutusaltaat, eroosiontorjunta, loivennukset ja kivetykset, pohjakynnykset, uudet monitoimikosteikot erityisesti joen läheisyydessä sekä Kuivasjärven lähivaluma-alueella, pellon korotus jne.

Rahoituksen hakija: Pro Kuivasjärvi ry

Tärkeimmät yhteistyötahot: OSK Lumimuutos

Kustannusarvio: 147 000 euroa (avustus 73 500 euroa)

Ajankohta: 7/2019-12/2021

Kangasalan Kirkkojärven hoitokalastus

Hankkeessa toteutetaan ravintoketjukurinnot särkikalajien valikoivalla tehokalastuksella.

Tehokalastushankkeeseen liittyen järvestä toteutetaan 2017-2019 myös haukikannan elvyttämishanke (KVVY/Leader), jonka tulos tukee tehokalastuksen pysyvyyttä pitkällä aikavälillä. Hankkeen tarkoituksena on parantaa Kirkkojärven ekologista tilaa. Hanke on ensimmäinen monitavoitteinen ravintoketjukurinnot Suomessa.

Rahoituksen hakija: Kangasalan kaupunki

Tärkeimmät yhteistyötahot: Kirkkojärvi-työryhmä, jossa on Kirkkojärven vesialueen omistajien, Pirkanmaan ELY-keskuksen, Pirkanmaan lintutieteellisen yhdistyksen, Kokemäenjoen vesiensuojeluyhdistyksen KVY:n, muiden paikallisten intressiryhmien ja Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) edustajia.

Kustannusarvio: 30 400 euroa (avustus 22 800 euroa)

Ajankohta: 1/2019-12/2019

Vehkajärven hoitokalastuksen jatkaminen

Hankkeessa toteutetaan ravintoketjukunnostus särkikalojen valikoivalla tehokalastuksella. Kalastuksen lisäksi avataan järven ainoa laskuoja. Hankkeen tavoitteena on parantaa Vehkajärven ekologista tilaa. Vehkajärven ekologinen tila on arvioitu välttäväksi vesienhoidon suunnittelun yhteydessä kaudelle 2016-2021. Järven tilaa heikentää maatalouden aiheuttama hajakuormitus. Laskuoja on lähes umpeenkasvanut.

Rahoituksen hakija: Vehkajärven suojeluyhdistys ry

Tärkeimmät yhteistyötahot: Tehokalastuksessa on mukana ammattikalastajia sekä suojeluyhdistyksen talkoolaisia.

Kustannusarvio: 11 250 euroa (avustus 5 625 euroa)

Ajankohta: 1/2019-12/2019

Röyhkänsalmen väylän niitto

Hankkeessa niitetään ja perataan Längelmäveltä ja Lopenselkää yhdistävä Röyhkänsalmi. Työ tehdään koneellisesti ja toistetaan seuraavana vuonna. Jatkossa suojeluyhdistys jatkaa väylän ylläpitoa talkootyönä. Röyhkänsalmen väylän reunan kasvusto on pikkuhiljaa rehevöitynyt. Viime vuosien suuri vedenkorkeuden vaihtelu on aiheuttanut osittain reunan kasvuston kaatumisen väylälle päin. Osassa väylää on myös runsaasti lummetta, joka poistetaan.

Rahoituksen hakija: Lopenselän suojeluyhdistys ry

Kustannusarvio: 5 380 euroa (avustus 1 880 euroa)

Ajankohta: 9/2019-11/2019

Tampereen keskustajärvien kunnostus

Hankkeen tavoitteena on kunnostaa kolme Tampereen keskustajärveä, lidesjärvi, Alasjärvi ja Ahvenisjärvi. Järvien ravinnetasot ovat aika ajoin korkeita ja niissä on happitalousongelmia. Kaikilla järvilla on ollut leväongelmia, ja lidesjärvellä ja Ahvenisjärvellä on ollut lisäksi kalakuolemia. Sen vuoksi laaditaan kaikille järville valuma-alueen kuormitus selvitys ja tarkastellaan erilaisia kuormitusvähennyskeinoja. Alasjärvellä ja Ahvenisjärvellä pyritään myös virkistysarvojen parantamiseen ja lidesjärvellä virkistysarvojen parantamisen lisäksi linnustoarvojen säilymiseen/parantamiseen ja maisema-arvojen säilymiseen. Hankkeessa on tarkoitus toteuttaa lidesjärven hoitokalastus ja petokalojen istutus, Alasjärven syvänteiden kemikalointi, Ahvenisjärven kemikalointi sekä kaikkien järvien valuma-aluekuormituksen selvitykset ja vesiensuojelurakenteiden kartoittaminen.

Rahoituksen hakija: Tampereen kaupunki, kiinteistötoimi

Tärkeimmät yhteistyötahot: Hanke toteutetaan yhteistyönä vesialueen omistajien (Takahuhdin osakaskunta ja Messukylän kalastuskunta) kanssa. Muita yhteistyötahoja hankkeessa ovat asukkaat, yhdistykset (Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys) ja Pirkanmaan ELY-keskus. Työn toteuttamista varten perustetaan ohjausryhmä, jossa on edustajat seuraavilta tahoilta: Osakaskunnat, Pirkanmaan ELY-keskus, Tampereen kaupunki (kiinteistötoimi ja ympäristönsuojeluyksikkö) ja KVVY Tutkimus Oy.

Kustannusarvio: 60 000 euroa (avustus 30 000 euroa)

Ajankohta: 5/2019-12/2020

Sikojoen kunnostus

Hankkeen tavoitteena on kunnostustoimilla, kuten ruoppaamalla ja niittämällä parantaa Sikojoen tilaa alueen luonto- ja maisema-arvoja ylläpitäen sekä edistää alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia. Sikojoen alaosan kunnostuksella parannetaan veneilymahdollisuuksia joella. Myös kalastusmahdollisuudet paranevat. Sikojoki on merkitty luonnonsuojelulainsäädännön nojalla suojeltavaksi alueeksi. Sikojoella esiintyy monipuolinen lintulajisto, josta osa kärsii jokiuoman umpeenkasvusta.

Rahoituksen hakija: Pro Sikojoki Ry

Tärkeimmät yhteistyötahot: Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkkalan kunta ja kalastusalueet.

Kustannusarvio: 350 000 euroa (avustus 175 000 euroa)

Ajankohta: 8/2019-12/2020

Pirkanmaan pohjavesivaikutteisten purojen ja niiden eliöyhteisöjen tilan parantaminen

Hankeen tarkoituksena on tuottaa tietoa pohjavesivaikutteisten virtavesien eliöyhteisöistä, kontaktoida ja aktivoida virtavesiin rajoittuvien kiinteistön omistajia kunnostus- ja suojelutyöhön sekä toteuttaa kunnostustoimenpiteitä vesistöissä olevien kalojen nousuesteiden poistamiseksi ja taimenen luontaisen lisääntymisen parantamiseksi. Hankkeessa toteutetaan toimenpiteitä seuraavilla puroilla: Juurijoki, Kylmänoja, Vatulanharjusta Kelminselkään laskevat purot, Hämeenkanasta Jämijärveen laskevat purot, Turkimusoja, Lavajoki, Ruonanjoki, Matalusjoki, Murajajärven reitti, Sahajoki ja Kooninjoki.

Rahoituksen hakija: Kokemäenjoen Vesistön Vesiensuojeluyhdistys ry

Tärkeimmät yhteistyötahot: Pirkanmaan ELY-keskus, Parkanon kaupunki, Ikaalisten kaupunki, Hämeenkyrön kunta, Ylöjärven kaupunki, Ruoveden kunta ja Oriveden kaupunki.

Kustannusarvio: 51 000 euroa (avustus 30 000 euroa)

Ajankohta: 5/2019-2/2020

Längelmäveden vesikasvien poisto

Längelmävedellä esiintyy paikallisia rehevöitymisongelmia, mikä on nähtävissä etenkin kuormitetuimmilla lahtialueilla. Rungas vesikasvillisuus vaikeuttaa paikoin vesistön käyttöä ja heikentää maisemallista arvoa. Hankkeessa pyritään lisäämään alueen yleistä virkistyskäyttökelpoisuutta ja veden vaihtuvuutta sekä parantamaan alueen maisema- ja luontoarvoja. Niittotyöt toteutetaan kahdella maisemallisesti ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeällä lahtialueella, jotka ovat lähialueen ranta-asukkaiden ja muiden vesistön käyttäjien yleisessä käytössä. Kyseiset lahtialueet ovat kasvaneet lähes umpeen ja niiden arvo on sekä maisemallisesti että virkistyskäytöllisesti alentunut.

Rahoituksen hakija: Suomaseman osakaskunta

Tärkeimmät yhteistyötahot: Vesi- ja ranta-alueen omistajat.

Kustannusarvio: 9 500 euroa (avustus 4 750 euroa)

Ajankohta: 6/2019-12/2020

Vauhtia Vesienhoitoon II

Hankkeen tavoitteena on tarjota asiantuntevaa suunnitteluapua paikallisyhdistyksille, vauhdittaa paikallisten kunnostushankkeiden toteutusta ja kunnostusmenetelmien kehittymistä sekä ylläpitää ja kehittää alueellista vesistökunnostajien verkostoa. Nyt haettava hanke on jatkoa Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry:n (KVVY) vuosina 2016-2018 toteuttamalle Vauhtia vesienhoitoon -hankkeelle.

Hakija: Kokemäenjoen Vesistön Vesiensuojeluyhdistys ry

Tärkeimmät yhteistyötahot: Vauhtia vesienhoitoon -yhteistyöryhmä, johon kuuluvat edustajat Etelä-Suomen salaojakeskuksesta, Pirkanmaan kalatalouskeskuksesta, MTK Pirkanmaasta, Pro Agria Etelä-Suomesta, Pirkanmaan ELY-keskuksesta, Pirkanmaan liitosta, Metsäkeskuksesta, Vanajavesikeskuksesta ja kunnista.

Kustannusarvio: 108 716 euroa (avustus 54 358 euroa)

Ajankohta: 6/2019-12/2021

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Oulun Kaupunkivesien kunnostus (2019- 2021)

Oulun vesistöihin, kaupungin pienvesiin ja meren rannikolle johtuu kaupunkialueelta ja uusilta kaavoitetuilta alueilta hulevesien hajakuormitusta. Oulun kaupunkivesien kunnostus -hankkeen tavoitteena on parantaa kaupunkivesien, Kaijonlahden ja Kuivasjärven, tilaa, kehittää hulevesijärjestelmiä sekä selvittää kaupunkivesien laatua ja vesiensuojelurakenteiden toimivuutta. Hankkeen toteuttajana on Oulun kaupunki ja tutkimuksesta hankkeessa vastaa Suomen ympäristökeskus.

Hankkeessa rakennetaan ja suunnitellaan hulevesikosteikkoja ja -altaita ja huolletaan aikaisempia vesiensuojelurakenteita Kuivasjärven ja Kalimenojan valuma-alueilla. Hankkeessa tarkkaillaan kaupungin teollisuus-, liike-, tie- ja lumenkaatoalueilta vesistöihin tulevien ja hankkeessa rakennettavilta kunnostuskohteilta edelleen lähtevien aineiden määriä. Perinteisten vedenlaatuparametrien ohella tehdään ekotoksikologisia selvityksiä ja haitallisten aineiden mm. mikromuovien seuranta.

Hankkeen toteuttaja: Oulun kaupunki

Lisätietoa hankesivuilta: [Kaupunkivesien kunnostushanke](#)

Lohijoen taimenen elinympäristökunnostus (2019-2010, seuranta valmistuu 2025)

Oulun eteläpuolisella Pohjanmaalla alkuperäiset taimenkannat ovat erittäin harvinaisia. Haapajärven Lohijoki Kalajoen vesistöalueella on pieni, Natura-alueen lävitse virtaava metsäjoki, jossa taimenkanta on säilynyt perkauksista ja valuma-alueen muutoksista huolimatta. Lohijoen taimenen elinympäristökunnostus -hankkeessa kunnostetaan ja lisätään kutusoraikkoja, rakennetaan pienpoikasalueita ja turvataan liekopuun luontainen muodostuminen ja rantavarjostus. Siinä vahvistetaan erittäin uhanalaisen ja geneettisesti harvinaisen taimenen kantaa ja turvataan sen säilymistä alueella.

Metsähallituksen lisäksi hankkeessa yhteistyötahoina ovat Haapajärven osakaskunta, POPELY ja Keski-Pohjanmaan kalatalouskeskus, jotka toimivat asiantuntijoina toteutuksessa ja osallistuvat tiedotukseen.

Lisätietoja: Marko Sievänen, Metsähallitus, Pohjanmaan–Kainuun Luontopalvelut

Hankkeen toteuttaja: Metsähallitus, [Pohjanmaan-Kainuun Luontopalvelut](#)

Rauta-humus -kiintoaineen kulkeutumisen hallinta ja kunnostusten vaikuttavuuden seuranta Jäälinjärvellä (2019-2021)

Jäälinjärvellä ongelmana on valuma-alueelta tuleva kuormitus, josta merkittävä osa on alueen maaperän ominaisuuksiin ja maankäyttöön liittyvää rautapitoista kiintoainetta. Jäälinjärven hankkeessa toteutetaan laaja kosteikkoallas osittain järven puolelle keskeisen laskukanavan suulle sekä ylläpidetään aiemmin tehtyjä laskeutusaltaita. Lisäksi tarkkaillaan rakenteiden toimivuutta ja kerätään seuranta-aineistoa kunnostustoimien vaikuttavuudesta. Tavoitteena on myös saada tietoa rautapitoisen kuormituksen synnystä ja sen pidättämisestä.

Hankkeen toteuttaja ja lisätietoja: [Kiimingin-Jäälin vesiensuojeluyhdistys ry.](#) Hankkeessa osarahoittajana on myös Oulun kaupunki.

Saunajärven hoitokalastus (2019-2021)

Pudasjärven Saunajärvellä on toteutettu aiemmin hoitotoimenpiteitä, joiden aikana Saunajärven kuntoa on saatu kohennettua. Tällä vuosikymmenellä koekalastukset ja järvestä otetut näytteet osoittivat järven tilan huonontuneen. Tämän jälkeen hoitokalastuksia on edelleen toteutettu, mutta seurannan perusteella toimia oli syytä tehostaa. Saunajärven hoitokalastus -hankkeessa tehdään tehostettuja hoitokalastuksia keväisin toteuttajan toimesta ja hankitaan syksyisin poistokalastusnuottauksia erityisesti särkikalaston vähentämiseksi. Vaikutuksia seurataan koeverkkokalastuksin ja vedenlaatuanalyysin. Hankkeen toteuttaja on Venkaan osakaskunta ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toimii asiantuntijana seurannassa ja ohjaa tarkkailua.

Hankkeen toteuttaja: Venkaan osakaskunta

[Osakaskunnan yhteystiedot](#)

Sarpasen järviuivion kunnostussuunnitelma (2019)

Kärsämäenjoen ja Pyhäjoen yläpuolinen Sarpasen järviuivion alue on hyvin potentiaalinen vesiensuojelukosteikon toteutuskohde metsätalouden kuormittamalla valuma-alueella. Sarpasen järviuivion kunnostussuunnitelma -hankkeessa toteutetaan Sarpasen järviuivion monimuotoisen vesiensuojelukosteikon suunnittelu sekä esitetään, miten Sarpasen luontainen valuma-alue voidaan palauttaa.

Hankkeen toteuttaja on Metsänhoitoyhdistys Haapavesi-Kärsämäki ja hankkeen yhteistyössä on mukana kyläyhdistys, paikallinen metsästysseura ja alueen maanomistajat. Kärsämäen kunta on hankkeessa osarahoittajana.

Hankkeen toteuttaja: Metsänhoitoyhdistys Haapavesi-Kärsämäki

Lisätietoa: Janne Lähetkangas, Metsänhoitoyhdistys Haapavesi-Kärsämäki, etunimi.sukunimi@mhy.fi

Livojoen putaat (2019)

Pudasjärven Livojoella ojat tuovat kuormitusta, erityisesti kiintoainetta, Livojokeen ja sen putaisiin. Livojoen putaat -hankkeessa toteutetaan Livojokeen laskevien Ruosteojan, Saviojan ja Koivuojan valuma-alueiden kunnostamisen yleissuunnitelma, hankitaan maanomistajien suostumukset yleissuunnitelmassa suunnitelluille toimenpiteille sekä tehdään toteutustasoinen suunnitelma kiintoaineen kulkeutumista vähentävistä rakenteista näille valuma-alueille. Livojoessa esiintyy vaelluskalojen ohella äärimmäisen uhanalaista jokihelmisimpukkaa.

Hankkeen toteuttaja: Livokas ry ja työtä tehdään yhdessä alueen kalaveden osakaskunnan ja jakokunnan kanssa.

Lisätietoja: [Livon kylällä käynnissä olevat hankkeet](#)

Särkikalaston poistokalastus Naamankajärvestä (2019-2021)

Kuusamon Naamankajärvellä kalasto on muuttunut aiempaa särkikalavaltaisemmaksi. Särkikalaston poistokalastus -hankkeen tavoitteena on parantaa Naamankajärven tilaa ja vedenlaatua sekä vähentää järven sisäistä kuormitusta. Hankkeessa selvitetään särkikalojen parveutumisalueita ja liikkeitä, testataan soveltuvia pyyntimenetelmiä ja -paikkoja eri vuodenaikoina. Siinä hankitaan ammattilaisten toteuttamaa särkikalojen tehokalastusta kahtena vuonna ja aktivoidaan paikallisia vähempiarvoisen kalaston pyyntiin. Poistokalastusmahdollisuuksien ja tapojen selvittäminen mahdollistaa jatkuvan hoidon myös myöhemmin ja pitää yllä alueen ammattikalastusmahdollisuuksia.

Hankkeen toteuttaja: Kemilänkylän kalastuskunta ja asiantuntijana hankkeessa toimii Oulun kalatalouskeskus.

Lisätietoja: [Kemilänkylän kalastuskunnan yhteystiedot](#)

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Rautalampi-järven tilan parantaminen pienentämällä sisäistä kuormitusta aiheuttavaa särkikalaston määrää isojen kuhanpoikasten istuttamisella (2019-2020)

Hankkeessa parannetaan Rautalampi-järven vedenlaatua pienentämällä haitallisten särkikalojen määrää istuttamalla niitä syöviä isoja 150-300 gramman painoisia jo petokaloiksi kehittyneitä kuhia. Toimenpide synnyttää pitkään vaikuttavan, jatkuvan prosessin. Tehokalastukseen verrattuna saavutetaan se etu, että kertaistutuksella aikaan saatu kalasto jatkaa särkikalojen syöntiä useita vuosia. Toimenpiteen seurauksena levä- ja hajuhaitat pienenevät, veden laatu ja järven tila paranevat. Myös järven ja rantojen virkistyskäyttö ja viihtyisyys paranevat. Kalastusmahdollisuudet ja kiinnostus kalastusta kohtaan paranevat samalla, kun kalojen makuvirheet saadaan kuriin.

Rautalampi -järven vedenlaatua seurataan Niiniveden ja Konneveden välisen vesistöalueen yhteistarkkailuohjelman mukaisesti. Kalastovaikutuksia seurataan koekalastuksilla sekä paikallisten asukkaiden kirjanpitokalastuksena vuonna 2021.

Rahoituksen hakija: Rautalampijärven suojeluyhdistys ry. Rahoitukseen osallistuvat hakijan lisäksi Rautalammin kunta, Savon Taimen Oy, Soikkuri Consulting Oy sekä järven kolme osakaskuntaa.

Lisätietoja: hydrobiologi Veli-Matti Vallinkoski, p. 0295 026 854

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Halssinveden väylän kunnostusruoppaus sekä vesikasvien poisto Luvialla (2019–2021)

Halssinvesi on matala vesialue Luvian edustalla, jonka Aspiskerin tiepenger erottaa Sassilansalmesta. Halssinvesi on rehevöitynyt ja umpeenkasvanut, mitä heikentyneet virtausolot edistävät. Hankkeen tavoitteena on kohentaa virtausolosuhteita Halssinvedellä ja vähentää alueen umpeenkasvua ja rehevöitymistä sekä parantaa vesistössä liikkumista ja alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia. Hankkeessa

testataan ruoppausmassojen läjityksestä aiheutuvien haittojen ehkäisyä. Läjitysaltaassa selkeytyneet vedet johdetaan kaivoon ja siitä putken kautta geotuubiin ja vasta sen jälkeen mereen. Veden laatua seurataan ja saadaan arvokasta tietoa menetelmän toimivuudesta.

Hankkeen toteutumisesta vastaa Halssinveden hoitoyhdistys ry. Tärkeimmät yhteistyötahot ovat alueen kiinteistöjen omistajat sekä vesistöissä liikkuvat. Hanke toteutetaan ajalla

Lisätietoja: Halssinveden hoitoyhdistys ry, Antti Piira, p. 040 516 8432, etunimi.sukunimi@fso.fi

Myllyojan vesiensuojelukosteikko Uudenkaupungin Haavaistenlahdella (2019)

Haavaisten vesialue on matala, tiepenkereen erottama eteläinen osa Lautveden merenlahtea, jonka merkittävä kuormittaja on siihen laskeva Myllyoja. Hankkeen tarkoituksena on rakentaa vesiensuojelukosteikko ja näin vähentää Myllyojasta Lautveteen kohdistuvaa kuormitusta pidättämällä valumavesien mukana kulkeutuvaa kiintoainesta ja ravinteita. Kosteikko tulee olemaan muodoltaan ja syvyydeltään vaihteleva ja pinta-alaltaan n. 0,7 hehtaaria. Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry seuraa kosteikkoon kertyvän lietteen määrää sekä veden laatua.

Hanketta vetää Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry ja Haavaisten vesiensuojeluyhdistys on sitoutunut yhteistyöhön hankkeessa samoin kuin alueen maanomistaja.

Lisätietoja: [Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys](#) ja [Haavaisten vesiensuojeluyhdistys](#)

Vesilinniemen vesikasvillisuuden poisto Kustavissa (2019-2021)

Kustavin Kaurissalossa sijaitseva Vesilinniemi on suojaisan merenlahden ympäröimä alue, jossa on yhteys avomereen vain kapeiden salmien kautta. Alue on vähitellen rehevöitynyt ja sen uposkasvillisuus on lisääntynyt. Tilan parantamiseksi ehdotetaan uposkasvillisuuden ja ruovikoiden niittoa, kosteikkojen rakentamista, maa- ja metsätalouden vesiensuojelutoimia, ruoppauksien minimoimista ja vesiensuojelutoimenpiteitä rantakiinteistöillä. Lisäksi on ehdotettu moottoriveneiden ajonopeuksien alentaminen salmissa ja matalilla alueilla, hoitokalastusta sekä omatoimista vesistöseurantaa. Toimenpiteiden laajalla ja pitkäjänteisellä toteutuksella tavoitellaan Vesilinniemen merialueen hyvää ekologista tilaa sekä parannetaan virkistyskäyttö- ja maisema-arvoja. Hankkeen tavoitteena on saada konkreettiset toimenpiteet toteutumaan yhteistyöllä alueella toimivien tahojen kanssa sekä ulottaa vesiensuojelutoimet mahdollisimman laajalle.

Hankkeen toteuttaa Vesilinniemen vesiensuojeluyhdistys, alueen maa- ja vesialueen omistajat sekä Valonia, joka on tehnyt toimenpidesuunnitelman.

Lisätiedot: [Vesilinniemen vesiensuojeluyhdistys ry](#)

Kiskon Kirkkojärven ruovikoiden hoito- ja hyödyntämissuunnitelma, Ruoko-kala 2. Salon Kiskossa (2020-2021)

Kiskon Kirkkojärvi, joka kuuluu Varsinais-Suomen kymmenen suurimman järven joukkoon, on savisamea, rehevä ja matala läpivirtausjärvi. Suuret ravinnepitoisuudet näkyvät mm. runsaana vesikasvillisuutena ja leväkukintoina. Hanke jatkaa aiemman Ruoko-kala hankkeen toimia: ruovikon niittoa, kompostointia ja isosorsimon poistoa järvestä. Hankkeessa myös lisätään yhteistyötä eri osapuolien kuten vesialueiden osakaskuntien, maanomistajien ja muiden yhdistysten välillä. Lisäksi ruovikon talviniittoa ja siitä saatavan ruo'on hyväksikäyttöä on tarkoitus kehittää yhdessä kyläyhdistys Kihakan kanssa. Edelleen hankkeessa tehostetaan hoitokalastusta Kiskon Kirkkojärvellä ja tuotetaan tietoa ruo'on hyötykäytöstä ja poistetun kalaston hyödyntämisestä ravinnoksi.

Hanketta vetää Kiskon Kirkkojärven hoitoyhdistys ry ja se toteutetaan yhteistyössä kyläyhdistyksien, osakaskuntien ja maa- ja vesialueen omistajien kanssa.

Lisätietoja: [Kiskon Kirkkojärven hoitoyhdistys ry](#)

Haminanholman lahden virtausolojen parantaminen Merikarvialla (2019-2020)

Haminanholman lahden yhteys avomereen on umpeenkasvun seurauksena heikentynyt ja tämä on johtanut happikatoon lahdella jonka seurauksena taas alueen kala- ja vesilintulajit ovat vähentyneet. Väyliä avaaminen ruoppauksella parantaisi happirikkaan veden pääsyä avomereltä Haminanholman lahdelle. Väyliä avaamisella olisi myös myönteinen merkitys vesillä liikkumiseen ja veneilyturvallisuuteen. Hankkeen toteuttaa Kööriän vesialueen suunnitteluryhmä yhteistyössä alueen maa- ja vesialueen omistajien kanssa.

Lisätietoja: Kööriän vesialueen suunnitteluryhmä, Jouko Koppinen, p. 040 760 7959